

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΕΚΘΕΣΗΣ

Α) ΚΕΙΜΕΝΟ («Η ΦΡΙΧΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ» σελ. 97).

Μόλις έμεινε μόνος του, ο Πέτρος κατάλαβε ξαφνικά πως δεν ήτανε και τόσο σίγουρος πως ξέρει το δρόμο. Τα γαλάζια λαμπιόνια της συσκοτίσης πάνω στους στύλους φέγγουνε μονάχα για να μην κουτουλήσεις. Οι δρόμοι όμως μένουνε το ίδιο σκοτεινοί και άγνωστοι. Ο Πέτρος δεν θέλει να φοβάται. ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ. Κι ας χτυπάει η καρδιά, ντουκ ντουκ, σαν τα άρβυλα του Ιταλού στο πεζοδρόμιο. Θα 'ναι γιατί περπατούσε γρήγορα και λαχάνιασε. Τα χέρια του είναι ξυλιασμένα και τα χώνει κάτω από το πουλόβερ του. Το ίδιο και τα γόνατά του. Κάθε τόσο βγάζει ένα χέρι και τρίβει μια το ένα γόνατο, μια το άλλο. Όχι, δε φοβάται. Τι να φοβηθεί; Ποιος θα πειράξει ένα κακόμοιρο αγόρι που έχασε το δρόμο... Στην ουρά που στεκότανε για το ψωμί, λέγανε κάτι γυναίκες πως ένας Γερμανός έσπασε το χέρι ενός αγοριού, γιατί είχε κλέψει ένα καρβέλι. Το 'πιασε έτσι με τα δυο του χέρια, σαν να 'τανε σανίδι, το χτύπησε πάνω στο γόνατό του και, κρακ, το τσάκισε στα δυο... Ο Πέτρος δεν έχει κλέψει τίποτα. Όσο θηρία κι αν είναι οι Γερμανοί, δεν μπορούνε στα καλά καθούμενα να σπάνε χέρια... Έστριψε ένα δρόμο... δεύτερο... τρίτο. Βράδυ είχε να βγει από πριν να μπουν οι Γερμανοί στην Αθήνα. Τώρα όμως αυτή δεν ήτανε η Αθήνα. Ήτανε μια ξένη πολιτεία, με σκοτεινά κι αλλόκοτα σπίτια. Κι αυτός ήτανε ένα παράξενο ανθρωπάκι, που [...] ΠΡΕΠΕΙ να μη φοβάται, να περπατάει στο μισοσκοτάδο και να σφυρίζει. Δοκίμασε, μα δε βγαίνει ήχος... Είναι γιατί κρύνει. [...]

Γύρισε απότομα το κεφάλι του και κοίταξε την ταμπέλα ενός μαγαζιού που μόλις και τη φώτιζε ένα μπλε λαμπιόνι. «ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ Ο ΚΡΙΝΟΣ.» Τότε ο Πέτρος φοβήθηκε για καλά, γιατί κατάλαβε πως είχε πάρει τελείως αντίθετο δρόμο και βρέθηκε στην Ομόνοια. Το ζαχαροπλαστείο «Ο Κρίνος» το 'ξερε απέξω κι ανακατωτά. Πριν τον πόλεμο τον έφερνε ο μπαμπάς, πολλές φορές, τις Κυριακές το απομεσήμερο κι έτρωγε λουκουμάδες. Ζεστούς με πολύ μέλι. Τα γλυκά χαλάνε τα δόντια. Ποιος βλάκας το 'χει πει αυτό; Τώρα χαλάνε τα δόντια. Μαυρίζουνε ένα ένα και σαπίζουν. «Ο Κρίνος» δεν πουλάει πια γλυκά. Πάνω στο τζάμι της βιτρίνας είναι κολλημένο ένα χαρτί, που γράφει με τεράστια γράμματα:

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΣΙΔΕΡΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙΑ

Άλκη Ζέη, Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου, εκδ. Κέδρος, 1974

Β) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

ΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΜΜΑΔΑΣ

- 1) Να συντάξετε περίληψη του κειμένου Α' σε περίπου 10 σειρές.
(2,5 μονάδες)
- 2) Να δώσετε πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο του κειμένου Α' και να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της πρώτης παραγράφου.
(2,5 μονάδες)
- 3) Να βρείτε τις δευτερεύουσες προτάσεις στο παρακάτω απόσπασμα και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος: (2,5 μονάδες)

«Μόλις έμεινε μόνος του, ο Πέτρος κατάλαβε ξαφνικά πως δεν ήτανε και τόσο σίγουρος πως ξέρει το δρόμο. Τα γαλάζια λαμπιόνια της συσκότισης πάνω στους στύλους φέγγουνε μονάχα για να μην κουτουλήσεις. Οι δρόμοι όμως μένουνε το ίδιο σκοτεινοί και άγνωροι. Ο Πέτρος δεν θέλει να φοβάται. ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ. Κι ας χτυπάει η καρδιά, ντουκ ντουκ, σαν τα άρβυλα του Ιταλού στο πεζοδρόμιο. Θα 'ναι γιατί περπατούσε γρήγορα και λαχάνιασε. Τα χέρια του είναι ξυλιασμένα και τα χώνει κάτω από το πουλόβερ του. Το ίδιο και τα γόνατά του. Κάθε τόσο βγάζει ένα χέρι και τρίβει μια το ένα γόνατο, μια το άλλο. Όχι, δε φοβάται. Τι να φοβηθεί; ...Στην ουρά που στεκότανε για το ψωμί, λέγανε κάτι γυναίκες πως ένας Γερμανός έσπασε το χέρι ενός αγοριού, γιατί είχε κλέψει ένα καρβέλι».

- 4) Στις παρακάτω προτάσεις να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες συνώνυμες ώστε να ταιριάζουν νοηματικά.

(2,5 μονάδες)

α) Τα χέρια του είναι ξυλιασμένα και τα χώνει κάτω από το πουλόβερ του.

β) Ένας Γερμανός έσπασε το χέρι ενός αγοριού γιατί είχε κλέψει ένα καρβέλι.

γ) Γύρισε απότομα το κεφάλι του.

ΕΚΘΕΣΗ(10 μονάδες)

« Ίσως το πιο τραγικό αποτέλεσμα της κατοχής για τα παιδιά της Παλαιστίνης να μην είναι ούτε ο υποσιτισμός, ούτε οι τραυματισμοί, ούτε

οι χαμένες ώρες στο σχολείο, ούτε οι χαμένες ευκαιρίες στη ζωή. Αλλά το γεγονός ότι, κάτω από τα μάτια μας, μεγαλώνει μια γενιά που της έκλειψαν το χαμόγελο». Με βάση το κείμενο Α' και το παραπάνω απόσπασμα να αναφερθείτε στις επιπτώσεις του πολέμου στην παιδική ψυχή και γενικότερα στη ζωή των παιδιών που βιώνουν την αγριότητα του πολέμου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006